



**Sektor 3 plan mot
diskriminering, trakasserier
och kränkande behandling
2022/2023**

Innehåll

Sektor 3 plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling 2022/2023	0
Innehåll.....	1
Sektor 3 plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling 2022/2023	1
Del 1 Allmän del.....	3
Lagstiftning.....	3
Värdegrund.....	3
Centrala begrepp	3
Ansvarsfördelning.....	5
Del 2 sektor 3 arbete och rutiner	7
Övergripande mål.....	7
Delaktighet vid upprättande av och information om likabehandlingsplanen	7
Ansvar	7
Arbetet med åtgärder för att undersöka om det finns risker för kränkande behandling och diskriminering.....	8
Arbetet med analys av orsaker till upptäckta risker och hinder	9
Arbetet med att främja, förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering	10
Utredning, dokumentation och åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling mellan elever	11
Utredning, dokumentation och åtgärder av trakasserier och kränkande behandling av personal mot elev	12
Utvärdering av föregående års arbete på sektorn.....	12
Åtgärder som skall genomföras läsåret 22/23	13

Sektor 3 plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling 2022/2023

Denna rutin och riktlinje syftar till att systematiskt och målinriktat främja allas lika rättigheter och möjligheter, samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Varje sektor ska ta fram en plan där det systematiska arbetet med att främja allas lika rättigheter och möjligheter, samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande

behandling dokumenteras, följs upp och utvärderas. Planen ska anpassas till läget som råder vid aktuell sektor. Ansvarig för planen är rektor.

I dokumentet finns rutiner som anger personalens ansvarsfördelning från information om att en elev känt sig utsatt, hur rapporteringsskyldigheten utförs, rutin för utredning, hantering av elev som anser sig utsatt och den elev eller personal som påstås ha utsatt eleven för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, dokumentation under ärendets gång samt uppföljning i ärendet.

Del 1 är en allmän del som innehåller lagstiftning, värdegrund, definitioner av centrala begrepp samt förvaltningens övergripande ansvarsfördelning.

Del 2 innehåller sektor 3 aktiva arbete med likabehandling inklusive rutin vid misstanke om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Del 1 Allmän del

Lagstiftning

Alla skolor i Sverige är enligt 6 kap 6 § skollagen (2010:800) skyldiga att bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare ska huvudmannen enligt 6 kap 8 § skollagen se till att det årligen upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Enligt 3 kap 16 § diskrimineringslagen (2008:567) är alla utbildningsanordnare skyldiga att dokumentera arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga och främja arbetet att motverka diskriminering.

Kultur- och utbildningsförvaltningens utbildningsverksamhet har valt att sammanföra dokumentation av detta arbete i en och samma plan för varje skolenhet.

Värdegrund

Enligt 1 kap 5§ skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna, människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. I läroplanerna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen förtydligas skolans värdegrund, se SKOLFS 2011:144, SKOLFS 2013:148 och SKOLFS 201:101.

Centrala begrepp

Diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och repressalier är centrala begrepp i diskrimineringslagen och i skollagen.

Förbud mot diskriminering tillhör de grundläggande mänskliga rättigheterna. Alla elever ska ha samma rättigheter att vistas i skolan utan att utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.

Enligt diskrimineringslagen och skollagen ska varje skolenhet arbeta aktivt för att förebygga och förhindra att elever utsätts för diskriminering och kränkande behandling. Skolan får inte heller utsätta elever för repressalier i samband med anmälan eller utredning av trakasserier eller kränkningssärenden. Detta finns angivet i 2 kap. 18§ diskrimineringslagen samt i 6 kap. 11§ skollagen.

Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några bryter mot principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan utföras av såväl elever som personal. Kränkningar kan utföras av, eller riktas mot, en eller flera personer. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t.ex. knuffar och slag)
- Verbala (t.ex. ovänligt bemötande, hånfulla skratt, gliringar, nedlåtande attityd, hot eller bli kallad för olika saker)
- Icke verbala (t.ex. suckar, blickar, miner)
- Psykosociala (t.ex. osynliggörande, utfrysning, sprida rykten)
- Text och bild (t.ex. klotter, brev, e-post, sms, mms, sociala medier)
- Skada eller förstöra personliga tillhörigheter

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för när en individ eller grupp av individer missgynnas och missgynnandet har koppling till någon av de i diskrimineringslagen angivna diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Skolor är skyldiga att bedriva ett förebyggande och främjande arbete för att inom verksamheten motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Enligt diskrimineringslagen finns sex typer av diskriminering.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Bristande tillgänglighet

En person med funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning. Begreppet tillgänglighet omfattar såväl undervisning som lokaler.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Det är endast när en representant för huvudmannen utsätter en elev för trakasserier som det anses vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. När en elev utsätter en annan elev för trakasserier är det inte diskriminering enligt diskrimineringslagen. Däremot träder skollagens regler i kraft. Huvudmannen har alltid ansvar för att utreda misstänkta trakasserier och vidta åtgärder för att få dem att upphöra.

Sexuella trakasserier

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Det är endast när en representant för huvudmannen som utsätter en elev för sexuella trakasserier som det anses vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. När en elev utsätter en annan elev för sexuella trakasserier är det inte diskriminering enligt diskrimineringslagen. Däremot träder skollagens regler i kraft. Huvudmannen har alltid ansvar för att utreda misstänkta sexuella trakasserier och vidta åtgärder för att få dem att upphöra.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon och som lämnas åt någon som står i lydness eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen.

Repressalier

Den som påstås ha utsatt någon för diskriminering eller inte bedrivit ett arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering får inte utsätta en enskild person för repressalier på grund av att hen anmält eller påtalat handlandet, medverkat i en utredning enligt lagen eller avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier från den som påstås ha diskriminerat.

Även i skollagen finns förbud mot att utsätta en elev för repressalier på grund av att eleven medverkat i en utredning om kränkande behandling eller påtalat att någon handlat i strid med reglerna i 6 kap skollagen.

Ansvarsfördelning

Enligt skollagen och diskrimineringslagen är det huvudmannen som har ansvar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Enligt Kultur- och utbildningsnämndens delegationsordning, § 2 KUN, är ansvaret för upprättandet av plan för likabehandling och utredning av kränkande behandling delegerat till rektor.

Rektor ska initiera, följa upp och utvärdera arbetet i enlighet med plan i samråd med programledare på respektive program. Rektor ansvarar för att plan följs och att elever, vårdnadshavare och personal är informerade om planen. Rektor ansvarar för att alla delar i arbetet sker i samverkan med elever och personal.

All personal inom verksamhet Utbildning är skyldiga att anmäla till rektor alla former av

diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som kommer till dess kännedom.

I varje sektors plan kan utförandet av vissa aktiva åtgärder fördelas på andra roller. Det kan handla om att mentor i sin mentorsgrupp genomför aktiviteter eller att lärare genomför enkäter under lektionstid för att skapa delaktighet.

Personalen är enligt 6 kap 10§ skollagen skyldig att anmäla till rektor om den får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för att kränkande behandling i samband med verksamheten. Rektor ska i sin tur anmäla till huvudmannen som enligt skollagen är skyldig att se till att ärendet utreds skyndsamt. Detta gäller även om en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen. Huvudmannen har också ansvar för att hålla sig underrättad om anmälningarna om kränkande behandling och diskriminering och se till att de åtgärder som skäligen kan krävas vidtas.

Del 2 sektor 3 arbete och rutiner

Övergripande mål

- Alla elever på sektor 3, Samhällsvetenskapsprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet samt Barn- och fritidsprogrammet och de elever som deltar i dessa tre programs verksamhet, ska känna sig trygga, vara respekterade samt bli väl bemötta. Det är oacceptabelt att en elev utsätts för sexuella trakasserier, trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna eller annan kränkande behandling.
- All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av sexuella trakasserier, trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna eller annan kränkande behandling.

Delaktighet vid upprättande av och information om likabehandlingsplanen

Elevernas delaktighet

Eleverna görs delaktiga genom samtal i klassen om vad diskriminering och kränkningar är och vad de ska göra om de upplever att de själva eller någon annan blir utsatt för detta.

Skolans regler lyfts och diskuteras återkommande under läsåret i klassen och på klassrådet samt skolkonferens en gång per termin.

Vårdnadshavarnas delaktighet.

Likabehandlingsplanen presenteras och samtalas runt vid föräldramöte vid varje läsårsstart. Den reviderade planen finns tillgänglig för vårdnadshavarna på ARENA.

Personalens delaktighet

I juni, varje läsår, utvärderas de insatser som är gjorda och alla ska vara delaktiga i att upprätta en ny plan vid terminsstart, samt synliggöra och arbeta med den, så att den blir ett levande dokument för elever och berörd personal på skolan.

Ansvar

Personalens ansvar

- Följa och respektera skolans likabehandlingsplan.
- Reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och i mötet med elever.
- Bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
- Dokumentera misstanke om någon elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, vidta åtgärder samt följa upp och informera rektor om händelsen.
- När personal misstänker att någon bland personalen utsätter någon elev för diskriminering eller annan kränkande behandling meddelas rektor detta.
- Att vara tillgängliga för eleverna på såväl lektioner som övrig skoltid

Rektors ansvar

- Se till att samtlig personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan.
- Att det bedrivs ett målmedvetet arbete för att motverka kränkningar och diskriminering.
- Se till att likabehandlingsplanen årligen utvärderas och revideras.
- Utredda ärende om elev känner sig kränkt av annan elev.
- Utredda ärende om personal känner sig kränkt av elev. (STELLA)

Programledarens ansvar

- Programledaren leder arbetet med denna plan på respektive program i samråd med rektor.
- Leda arbetet med att utvärdera och förnya arbetet av likabehandlingsplanen varje läsår.

Mentorns ansvar

- Mentor ansvarar för att i sin elevgrupp genomföra de aktiviteter som beslutats om, enligt denna plan.
- Introduktionssamtal mellan elev och mentor sker i samband med skolstart.

Elevhälsans ansvar

- Skolsköterskan ansvarar för att ta tillvara generaliserbar kunskap vad gäller hälsa och återkoppla på programnivå.
- På uppdrag av rektor är elevhälsan behjälplig i att utreda anmälda kränkningar.
- Kurator, skolsköterska och specialpedagog är behjälplig i det främjande och förebyggande värdegrundsarbetet på skolan.

Elevernas ansvar

- Följa och respektera skolans likabehandlingsplan.
- Bemöta sina kamrater och de vuxna på skolan på ett respektfullt sätt.
- Alla elever bör, om möjligt, försöka förhindra kränkningar, genom att markera och/eller berätta för personal på skolan (mentor, lärare, elevhälsa eller rektor) om det inträffade.

Arbetet med åtgärder för att undersöka om det finns risker för kränkande behandling och diskriminering

• Elevenkät

Eleverna i åk 2 besvarar GR-enkäten som, bland annat, handlar om deras upplevelse av trygghet och trivsel på skolan. Vissa år ersätts GR-enkäten med skolinspektionens enkät.

• Uppmärksamhet i vardagen

Personalen ser det sociala samspelet mellan elever på skoltid och kan då upptäcka konflikter och grogrund till ett inte respektfullt beteende. Lärare och elever vistas under skoldagen nära varandra både under lektionstid men också i tiden mellan lektioner vilket gör att vuxennärvaron skapar trygghet men att möjligheterna till att upptäcka olika risker för kränkningar mm lättare upptäcks. Eleverna har s.k. hemvister där man programvis vistas och där lärarnas arbetsrum finns i anslutning till dessa. I huvudbyggnaden vistas majoriteten av eleverna någon gång under dagen. Där finns caféet med personal vilket gör att vuxennärvaron är god i denna lite mer öppna miljö.

Elevhälsan finns i anslutning till caféet och elever har därmed en trygghet i att alltid kunna prata / kontakta elevhälsan som finns tillgänglig under hela skoldagen.

- **Samtal med elever**

Personalen har kontinuerliga samtal med elever om deras mående. Om det har hänt något som de upplever inte är bra hjälper personalen eleverna att lösa konflikter. Eleverna kan mellan lektionerna söka upp lärare, elevhälsa eller annan personal för samtal eller hjälp. Rektor finns tillgänglig via chatt och fysiskt på sitt kontor och eleverna kan alltid söka upp rektor för samtal eller boka tid.

Samtal sker också i grupp på mentorstiden, i mindre grupper mellan lektioner och under lektioner, på utvecklingssamtalen och spontana samtal på individuell nivå under skoltid

- **Elevskyddsombud**

Varje höst utses elever på de olika programmen elevskyddsombud som genomgår en utbildning kring arbetsmiljö. Dessa elever är också en del i det främjande arbetet på skolan genom bl.a. skyddsronderna då de lyfter frågor kring tryggheten i skolmiljön. Alla elever har möjlighet att vända sig till dessa elevskyddsombud.

- **EHT**

Hälsosamtal med skolsköterska erbjuds samtliga elever under första läsåret på Alströmergymnasiet. Möjligheten till spontanbesök liksom att boka ytterligare en tid finns också. Kurator erbjuder kontinuerliga samtal utifrån skolrelaterade frågor såsom trivsel, studiero och mående på både individ och gruppnivå. Om lärare upptäcker ogynnsamma förhållanden i gruppen/klassen kan också kurator/EHT gå in och föra samtal i gruppen samt genomföra övningar.

Arbetet med analys av orsaker till upptäckta risker och hinder

Arbetet med att analysera orsaker till upptäckta risker och hinder sker vid olika tillfällen under läsåret.

- **Samtal mellan personal**

Berörd personal informeras löpande om händelser och incidenter. Tillfällen för detta är vid möten i vardagen och på EHT. Det finns även utrymme på arbetslags- och arbetsplatsträffar att samtala om elevernas situation på skolan.

- **Analys av elevenkät**

I samband med att elevenkäten från GR eller skolinspektionen gjorts sker en analys. Analysen ligger till grund för utvärdering av befintlig plan samt revideringen av densamma i augusti. Analysen kan också leda till någon form av främjande insats i arbetslagen ut mot eleverna.

- **Arbetsmiljöronden**

Efter genomförd arbetsmiljörond sker en analys och åtgärder planeras. Under innevarande läsår kommer förhoppningsvis ett digitalt system att installeras där tillbud gällande elever kan rapporteras in.

- **Statistik över anmälda kränkningar och tillbud**

Rektor sammanställer statistik över anmälda kränkningar och tillbud på programmet under föregående läsår samt analyserar vilken typ av insatser som kan förebygga liknande händelser kommande läsår.

Arbetet med att främja, förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering

- **Ordningsregler**

Ordningsregler utarbetas och granskas av elev och personal vid läsårsstart. Ordningsreglerna finns tillgängliga på ARENA och på skolans hemsida. Vissa ordningsregler/trivselregler utformas också på programmen. Ordningsreglerna är en återkommande punkt på skolkonferensen. Under årets skolkonferens valde man att anta ett nytt förslag av ordningsreglerna. Dessa är mer kortfattade och till dessa ansluts istället en konsekvenstrappa i fall ordningsreglerna bryts. Förändringar i skollagen var också ett incitament till förändring av ordningsreglerna.

- **Samtal**

Återkommande samtal om värdegrundsfrågor sker på mentorstid. Personalen samtalar med sina elever om vad som är och kan upplevas kränkande och sårande och om elevernas rättigheter och skyldigheter.

- **Utvecklingssamtal**

Vid utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare, en gång per termin, förs en dialog kring trivsel och trygghet och hur eleven upplever skolan.

- **Tillsyn på skoltid**

Det finns alltid personal i elevernas närhet i lokalerna då eleverna inte har lektion. Alla arbetar aktivt för att reagera vid eventuella negativa kommentarer, suckar, blickar mm.

- **EHT (Elevhälsoteam)**

Varje vecka träffar rektor EHT för att ta upp elevärenden samt föra dialog kring klimatet på skolan. EHT deltar även vid möten kring enskilda elever och arbetar med förebyggande samt främjande insatser. EHT besöker respektive arbetslag minst en gång per termin för att lyssna in nuläget på såväl individ- som gruppnivå.Handledning till personal ges vid behov. I dialog med lärare beslutas vilket stöd och form av aktiviteter som EHT kan bidra med i klasserna under läsåret. Arbeta i olika elevgrupper (ungdomsgrupper) med kurator eller skolsköterska, pågår. Kurator erbjuder kontinuerliga samtal utifrån trivsel, studiero och mående under elevens tid i skolan.

- **Temadagar/- lektioner**

Arbetet med att förebygga och förhindra sker regelbundet och här spelar gemensamma aktiviteter för alla elever en viktig roll. Ett exempel är programmets dag som genomförs på hösten, ett annat exempel är gemensamhetskapande aktiviteter i början av läsåret "den goda starten". Det sker också regelbundna samtal kring trygghet, trivsel, kamratskap, könsroller och nätetik i elevgrupperna i form av mentorstid, programmöten, mentorssamtal och samlingar.

Utredning, dokumentation och åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling mellan elever

De rutiner som skapas behöver vara funktionella så att rektors ledning av arbetet på den enskilda skolan och skolhuvudmannens uppföljning av situationen har möjlighet att fungera i praktiken. Det är viktigt att det åtgärdande arbetet utformas utifrån den enskilda skolans förutsättningar. På sektor 3 arbetar man enligt de riktlinjer som angetts och som är antagna från nämnden men man är också noga med att föra fortsatta samtal med de elever som upplever att det finns begynnande anledningar till oro i kamratskap eller i relationer med andra elever och personal. Här arbetar man utefter kommunens värdeord "öppenhet". Det är viktigt att eleverna känner att de kan anförtro sig åt skolans personal utan att känna att de blir tvungna att återberätta igen eller få sin berättelse synad. På detta sätt motas mycket av den grogrund som gör att större konflikter blossar upp.

Vid allvarigare händelser och när händelsen bedöms som en kränkning följs den arbetsgång som beskrivs i checklistan nedanstående arbetsgång:

1. Den som får kännedom om kränkningen kontaktar rektor eller ansvarig mentor för den utsatte eleven.
2. Den utsatte eleven och eventuell vårdnadshavare kallas till inledande samtal med rektor och/ eller kurator. Samtalet dokumenteras enligt blanketten "Anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling".
3. Elev/elever som påstås ha utsatt samt eventuella vårdnadshavare kallas till inledande samtal med rektor och/ eller kurator.
4. Rektor beslutar om "utredning av kränkning" ska ske eller ej. Startas utredning anmäler rektor ärendet till huvudman enligt nedanstående rutin.
5. Vid Alströmergymnasiet upprättar rektorns administration ett diarienummer som sedan skrivs in i utredningsdokumentationen i elevhälsosystemet ProReNata. Ärendet i ärendehanteringssystemet döps till "*Anmälan om kränkande behandling och/eller trakasserier*" och sekretessmarkeras enligt 23 kap 2 § OSL. **Rektor ansvarar för att utredningen genomförs skyndsamt.**

Dokumentationen bör innehålla uppgifter om vad som föregått anmälningen, redogörelse av förlopp, inblandade samt vidtagna åtgärder. Rektorn ansvarar att samtliga uppgifter som kan ha betydelse för ärendet dokumenteras. Utredningen ska utmynna i ett ställningstagande om händelsen utgör trakasserier/kränkande behandling enligt lagens mening eller ej. Rektor ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Det ska alltid övervägas om en anmälan till en annan myndighet bör göras, till exempel polis, socialtjänst eller Arbetsmiljöverket.

6. För att vara säker på att trakasserier och kränkande behandling inte upprepas ska beslutade åtgärder följas upp och utvärderas. Under de följande veckorna görs uppföljande samtal med de inblandade.

Utredning, dokumentation och åtgärder av trakasserier och kränkande behandling av personal mot elev

När skolpersonal får information om att en elev känt sig utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av någon personal genomför rektor skyndsamt ett inledande samtal med elev, där fokus ligger på att få en bild av händelsen och avgöra om en utredning ska inledas. Utbildningschef ska skyndsamt informeras om inkommen anmälan. Vid det inledande samtalet kan annan personal, såsom kurator eller utbildningschef medverka om rektor finner det lämpligt. Innan det inledande samtalet genomförs kan rektor be anmälaren lämna information via blankett för att få kompletterande information. Skolchef ska informeras omgående av utbildningschef att anmälan om trakasserier och/ eller kränkande behandling inkommit. Rektor tar också kontakt med eventuella vårdnadshavare till den som anser sig blivit utsatt. Utredande samtal med personal som misstänks ha trakasserat eller kränkt elev genomförs av utbildningschef. Utredningen har samma grundläggande struktur som utredning mellan elever. Utredningskravet gäller även om det inte inledningsvis finns bevis för att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering har skett eller om elev och/eller vårdnadshavare inte vill att händelsen ska utredas.

Utbildningschef ska genomföra en utredning av misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och dokumentera under utredningens gång enligt en i förvaltningen gemensam mall. Då dessa ärenden omfattas av sekretess ska ärendet registreras i kommunens gemensamma ärendehanteringssystem. Vid Alströmergymnasiet upprättar skolans administration ett diarienummer som sedan skrivs in i utredningsdokumentationen i elevhälsosystemet ProReNata. Ärendet i ärendehanteringssystemet döps till "*Anmälan om kränkande behandling och/eller trakasserier*" och sekretessmarkeras enligt 23 kap 2 § OSL. Utbildningschef ansvarar för att utredningen genomförs skyndsamt.

Utvärdering av föregående års arbete på sektorn

Under föregående läsår arbetade arbetslagen kring att få eleverna att känna sig trygga i skolmiljön och i de olika gruppkonstellationer som eleverna befann sig i när de undervisades. Detta arbete hade förbyggande karaktär då pandemin gjort att många elever hade svårare i sociala situationer än tidigare. Man arbetade till exempel med den goda starten men också med fasta placeringar i klassrumsituationen samt att man använde mentorstiden till att arbeta med gruppen/klassen.

Under läsåret 21/22 trädde barnkonventionen i kraft som svensk lag. Därav har det främjande och förebyggande arbetet på sektorn hamnat än mer i fokus. Vi ser också enligt analys av EHT-arbetet att ungdomarna på sektorn mår sämre vilket i sin tur under året har lett till att något fler konflikter har uppstått. I dessa fall har rektor som ansvarig följt den gång som gäller vid kränkande behandling. Fler enskilda samtal med elever via kurator, rektor och skolsköterska har skett under läsåret än under föregående läsår.

Under året har olika programövergripande föreläsningar och aktiviteter skett för att öka känslan av samhörighet och inkludering på skolan oavsett vilket program du går. Dock ser vi efter analys att detta arbete bör fortsätta.

På sektor 3 har man arbetat under mentorstiden med gruppskapande och värdeskapande aktiviteter enligt det årshjul som finns på skolan. Man har arbetat också med “den goda starten” under uppstartsdagarna och gör då främst klassgemensamma aktiviteter för att stärka gemenskapen i klassen. I år har man utefter skolinspektionens enkät arbetat med elevansvar och då också gällande inkludering via till exempel studieteknik för att alla elever ska känna att de ska kunna följa skolarbetet och vara en del i gruppen.

Man har också gjort punktinsatser i de klasser och grupper där lärarna signalerat att insatser behövs. I dessa fall har man tagit hjälp av elevhälsan och kurator. Av rektors analys kring de fall av kränkande behandling som inkommit under året kan man se att olika typer av sociala medier och nätbunden problematik är en utav de delar som man bör arbeta förebyggande och främjande med på sektorn. En åtgärd är att en lärare har fått avsatt tid i sin tjänst för att hålla workshops kring just detta ämne. I år utvidgas denna insats via material som mentorer kan arbeta med i åk 1 och 3.

Enligt skolinspektionens enkät känner eleverna sig trygga men en liten nedgång syns här. Eleverna upplever framförallt enligt enkäten att personalen på skolan i sämre utsträckning jämfört med andra skolor förhindrar kränkningar av olika slag vilket i sin tur leder till minskad trygghet. Främst flickorna känner sig mindre trygga kring att kränkningar kan förhindras. Detta sampelar dock inte med den bild som ges i skolans egna utvärderingar där eleverna beskriver att de känner sig trygga med att personalen på skolan skulle förhindra kränkningar när de ser att elever blir utsatta. Sektorn behöver arbeta vidare med ökad vuxennärvaro i elevutrymmen men också trygghetsskapande aktiviteter och handlingar såsom basgrupper i skolarbete, fasta placeringar och genom att arbeta med likabehandling och främjande och förebyggande diskussioner och övningar på mentorstid samt lektionstid. Frågan bör undersökas närmre vilket sektorns elevhälsoteam kommer att ansvara för.

Åtgärder som skall genomföras läsåret 22/23

From 1 juli 22 har skollagen uppdaterats¹ gällande till exempel ordningsfrågor såsom mobiltelefoner i klassrumssituationen samt möjligheter till studiero i klassrummet. Detta för att gynna trygghet och studiero vilken är en av de viktigaste delarna i elevernas arbetsmiljö och dagliga skolsituation. Utefter detta kommer sektorn att arbeta aktivt med de nya lagändringarna och implementera detta hos klasserna på lektioner och mentorstid men också via programmöten och skolkonferens.

Sektorn och skolan arbetar vidare med ordningsreglerna och i vissa fall kommer man att bryta ned dem lokalt för att de ska fungera mot arbetslivet som eleverna möter på praktik eller mot det samhälle som de snart ska gå ut i. Ordningsreglerna kommer att lyftas inledningsvis på terminen i klasserna och sedan på skolkonferensen. I år har ordningsreglerna reviderats då nya delar i skollagen har trätt i kraft för att skapa en tryggare miljö i skolan. Bl.a. har Alströmergymnasiets ordningsregler förtydligats gällande användande av mobiltelefon vilket ska öka elevernas trygghet.

Hösten 22 trädde nya skrivningar i läroplan och gymnasieförordning i kraft gällande skolans uppdrag kring sexualitet, samtycke och relationer (SSR). Detta innebar att lärarna under läsåret har erbjudits kompetensutveckling på området delvis via skolans elevhälsa men även via till exempel RFSU. Under innevarande läsåret kommer man att arbeta aktivt med SSR i mentorsgruppen, på programmet och skolövergripande men man kommer också att arbeta ämnesmässigt i och med de nya skrivningarna som infört.

Under läsåret kommer gruppskapande aktiviteter att genomföras såsom den goda starten och gruppstärkande samt främjande inslag på mentorstiden såsom beskrivits ovan. Elevhälsan kommer tillsammans med arbetslagen att följa upp elevernas hälsa och mående regelbundet för att möta eleverna

¹ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/aktuella-regeländringar>

så fort som möjligt i det som händer under skoldagen för att fånga upp och motverka eventuella handlingar som kan ses som kränkande men också för att främja och förebygga. Analys kring årets åk 1 som gjorts av elevhälsan visar att eleverna har svårigheter i sociala relationer vilket kan ses som en pandemieffekt. Detta kommer sektorn också att arbeta vidare med både på grupp och individnivå genom samtal i grupp men också individuellt där de vuxna i skolan kan stödja i utvecklingen mot en vuxen individ.

Barn- och fritidsprogrammet ska arbeta med den “goda starten” då de bl.a. genomför gruppskapande aktiviteter under den första skolveckan. Till exempel paddlar man tillsammans. I kurser som kommunikation är värden och hur man är mot varandra viktiga kursdelar.

Samhällsprogrammet arbetar också kring temat “den goda starten” under den första skolveckan då framförallt ettorna får lära känna varandra i klassen. Man arbetar med värdefrågor i grupp under programmets dag samt med mänskliga rättigheter och värdefrågor då man anordnar en Amnestydag. I ämnen som samhällskunskap och sociologi är värdegrundsfrågor en viktig del.

Vård- och omsorgsprogrammet arbetar också med uppstartsaktiviteter via “den goda starten” under första skolveckan på programmet och i åk 1. På programmets dag ordnar man programvisa aktiviteter för att stärka hela programmet som grupp men också för att öka trygghetskänslan mellan årskurserna. På Vård- och omsorgsprogrammet är värdegrundsfrågor en stor del i kurser som till exempel etik och människans livsvillkor.

Under läsåret kommer mentorerna att arbeta med likabehandlingsplanen utifrån de begrepp som finns i planen för att medvetandegöra för eleverna vad begrepp som kränkning och diskriminering innebär för att de lättare ska kunna synliggöra, uppmärksamma och reflektera i fall de ser sådana saker hända i skolan.

Programvisa och klassvisa liksom sektorgemensamma och skolövergripande insatser kommer att analyseras i anslutning till aktiviteterna. Eleverna besvarar GR-enkäten eller skolinspektionens enkät under år 2 och även dessa resultat analyseras. Alla elever på skolan gör kursutvärderingar där frågor om trygghet och likabehandling alltid ingår, dessa kommer sedan att ligga till grund för analys tillsammans med övrigt underlag. Sektorns EHT-team samt arbetslagen kommer under och i slutet av läsåret att analysera och förändra de delar av arbetet kring likabehandling som behöver förändras både under löpande läsår men också i slutet av läsåret.

Jennie Larsson Häggström, rektor vid sektor 3.